

Temat: MIĘDZY CESARSTWEM A PAPIESTWEM**1. Spór cesarstwa z papiestwem o inwestyturę.****1. Sytuacja Kościoła w X i XI wieku:**

- a. biskupstwa i opactwa były całkowicie uzależnione od władzy seniorów, którzy nadawali im ziemię i dzięki temu decydowali o obsadzie najwyższych urzędów kościelnych,
- b. dostojnicy kościoła upodabniali swój styl życia do zwyczajów świeckich feudałów,
- c. sytuację w Kościele pogarszały:
 - symonia – czyli praktyka sprzedaży godności kościelnych,
 - nepotyzm – rozdawana godności kościelnych krewnym,
- d. upadek autorytetu papieża:
 - godność papieska stała się przedmiotem walk między możnymi rodami włoskimi,
 - cesarz Otton I podporządkował papiestwo cesarstwu.

2. Ruch odnowy życia religijnego:

- a. opactwo **Cluny** (czyt.: klini) zapoczątkowało ruch odnowy życia religijnego w klasztorach
 - tzw. **ruch kluniacki**,
 - zwalczanie symonii,
 - wprowadzenie celibatu księży,
- b. w XI wieku wprowadzono zasadę wyboru papieża przez kardynałów – **konklawe**.

3. Program reformy Grzegorza VII :

- a. Grzegorz VII dążył do uwolnienia duchowieństwa od władzy świeckiej oraz jego całkowitego podporządkowania papieżowi,
- b. reformom Grzegorza VII sprzeciwił się cesarz Henryk IV,
- c. podział Europy na dwa obozy:
 - cesarski,
 - gregoriański.

4. Spór o inwestyturę:

- a. Henryk IV zwołał synod do Wormacji (1076 r.),
- b. Grzegorz VII obłożył Henryka IV klątwą kościelną,
- c. Henryk IV ukorzył się przed papieżem w **Canossie – 1077 r.**,
- d. po zdjęciu klątwy Henryk IV stłumił opozycję i usunął ze stolicy apostolskiej Grzegorza VII,
- e. w roku 1122 został zawarty Konkordat wormancki :
 - biskupi i opaci **wybijani kanonicznie** i zatwierdzani przez papieża – **inwestytura duchowna**,
 - cesarz nadaje im beneficja związane z ich diecezjami .

5. Papiestwo u szczytu potęgi za pontyfikatu Innocentego III:

- a. umocnienie władzy papieskiej w Kościele:
 - centralizacja zarządzania Kościołem,
 - objęcie zakonów bezpośrednim zwierzchnictwem papieskim,
 - uznanie przez **sobór laterański IV** absolutnej władzy papieskiej – **1215 r.**
- b. **papocezaryzm** – zwierzchnictwo papieża nad cesarzem.

6. Schizma wschodnia – 1054 r.

- a. pogłębienie podziałów w stosunkach w Kościołem wschodnim – wpływ na to miało podkreślenie prymatu biskupa Rzymu, co patriarcha Konstantynopola odebrał jako zagrożenie dla swojej decyzji,
- b. różnice doktrynalne,
- c. w 1054 r. legaci papieża Leona IX w Konstantynopolu wyklęli patriarchę, a on odwzajemnił ten gest,
- c. wynikający podział obowiązuje do dziś.